

getteret for meget, og at der var krævet for meget af nye Skatter. Det ærede Medlem anførte for det første, at med Hensyn til Udgiftsbudgetterne kunde det foreliggende Finanslovsforslag ikke regnes for et Normalforslag. Jeg benægter ganske det ærede Medlems Berettigelse til at udtale sig saaledes. Han henholdt sig særlig til Udgifterne til Aktiverhvervelser og mente, at de 15 Mill. Kr., her vare regnede, vare et alt for stort Beløb, og at naar man for nogle Aar tilbage havde kunnet nøjes med 10—11 Mill. Kr., maatte man ogsaa kunne det fremdeles. Det ærede Medlems Betragtning er her aabenbar urigtig. Thi hvad er det, der for den væsentligste Del har medført de sidste Aars store Stigning af Udgifterne til Erhvervelse af Aktiver? Det er Lovgivningen af 1908, Jernbanelovgivningen og forskellige andre Love om betydelige offentlige Anlæg, som ere vedtagne enten i det Aar eller i de nærmest foregaaende Aar. Hvis det ærede Medlem kaster et Blik paa disse Love, og hvis han vil gøre en Beregning af, hvor meget der er tilbage af de Udgifter, som ere hjemlede ved disse Love, vil han se, at allerede i Henhold til den bestaaende Lovgivning vil der endnu i en Aarrække kræves adskillige Millioner aarlig som Udgift til Erhvervelse af indtægtgivende Statsaktiver, herunder ogsaa Tilskud til Privatbanerne.

Det Finanslovsforslag, jeg har fremlagt for 1912—13, er det fjerde Finanslovsforslag, det er faldet i min Lod at fremlægge, og jeg har ved Fremlæggelsen af dem alle gjort den Erfaring, at det har været en af de vanskeligste Opgaver at holde de foreslaaede Udgifter, navnlig til Samfærdselens Fremme, nede paa de Beløb, som de sluttelig ere fremtraadte med paa Finanslovsforslagene. De Kolleger, jeg har haft den Fornøjelse at arbejde sammen med, særlig Ministrene for offentlige Arbejder, kunne tale med herom. De vide, at de Aar for Aar, støttede paa overordentlig gode Grunde, ere komne med Forslag om adskillige Millioner, som de vilde have ind paa Budgettet, ikke Millioner, som man paa nogen Maade kunde sige ikke vare nyttige eller ikke endog i høj Grad ønskelige, men det har været nødvendigt at holde igen og stryge adskillige af disse Millioner, selv om der var Tale om saadanne Anlæg, som man i høj Grad maatte ønske enten paabegyndte eller fuldførte tidligere, end det paa Grund af de finansielle Forhold kunde naas, det har været nødvendigt at holde

igen for dog at holde Budgettet indenfor nogenlunde rimelige Grænser. Og der er ikke Spor af Grund til at antage, at det for Fremtiden vil stille sig anderledes.

Desuden er det let at se, hvilke store og meget bekostelige Statsopgaver der staaar tilbage, som vi i de senere Aar have maattet undlade at paabegynde paa Grund af den herskende finansielle Tilstand. Det lader sig ikke i Længden gøre at skyde alle disse Opgaver til Side, for Eks. en Opgave som Invaliditetsforsikringen eller Spørgsmaalet om Statsstøtte til kronisk syge — en Sag, som dette høje Ting i Princippet har udtalt sig for — eller Forslag om Statshjælp til Enkers og Enkemænds Børn, hvad vil allerede have foreliggende. Og paa den højtærede Justitsministers Budget vil der være Spørgsmaal om betydelig Udvidelse af Sindssygevæsenet og om kostbare Foranstaltninger i den almindelige Sundhedsplejes Tjeneste i øvrigt, som ikke i Længden lade sig holde tilbage. Ogsaa vort Fængselsvæsen vil kræve store Udgifter i de kommende Aar. Paa Kultusministeriets Budget have vi et saadant Forhold som vort Museumsvæsens Omordning. Det er en Sag, som ganske vist ikke vedrører vort Lands økonomiske Velfærd, men en Sag, som vi af kulturelle Grunde ikke i Længden kunne afvise, og som, naar den skal ordnes paa en god og forsvarlig Maade, vil koste mange Penge. Ja, jeg kunde blive ved at opregne de mange store Samfundsopgaver, som ligge for, og som ikke give os det mindste Haab om, hverken at Udgifterne paa de ordinære Budgetter eller de ekstraordinære Udgifter til større Byggeforetager og Samfærdselens Fremme ville blive mindre i Aarens Løb. Der er desuden ved Siden af det, at man paa Grund af de finansielle Vanskeligheder har maattet holde nogle i høj Grad ønskelige Nybegyndelser tilbage fra Aar til Aar, endnu at tage i Betragtning den almindelige Vækst i Udviklingen, der naturligvis vil blive ved som hidtil. Der er ingen Tvivl om, at paa de forskellige sociale Love ville Udgifterne i en lang Aarrække endnu blive ved at stige, og der er heller ikke Tvivl om, at de ogsaa ville blive ved at stige paa Undervisningsvæsenets forskellige Grene o. s. v. Alt dette gør, at enhver Tale om, at dette Budget her skulde være beregnet kunstigt for højt, er fuldkommen grundløs.

Men er det særlige Forhold for Danmark, der skulde bevirke, at Statsforordningerne stadig stige? Kan det ærede Medlem paavise mig et eneste Land, hvor ikke det samme er Tilfældet? Jeg skal ikke